

Таңғы жаттығу кешені
(Ортанғы «Балдырган» тобы)

Жаттығу кешені №1

Аяқ сәл алшак, қол иықта алға, артқа есу.
Қолды алға созып, қайшылау.
Сагаттың тіліндегі иіліп оңға бір, сағаттың тіліндегі иіліп солға бір
Аяқ сәл алшак, тізелері түзу, аяқтың ұшына қол тигізу, БҚ қа қелу

Жаттығу кешені №2

Қоян секіреді, ат шабады, құс ұшады, аю қорбандаиды, адам жүреді
Кілемге жатып аякты көтеру, велосипед тебу, қалыпқа келу.
Жерге жатып, балықша жүзу, қолдарын сермеу, қалыпқа келу.
Аяқтың ұшына қетерілу, демді ішке тартып, қайта шығару

Жаттығу кешені №3

Аяқ бірге, қолдарын алға созу, жогары көтеру, жанға созу
Қол белде, онға, солға иілу.
Отырайық жүрелеп,
Гүлді үзіп алайық.
Орнымыздан турегеп
Басқа гүлге барайық.
Қолдары белде. Оң аяқпен бес рет, сол аяқпен бес рет секіру
Қолдары иықта. Алға, артқа есу.
Кілемге жату, аяқты созу, қайшылау, түсіру.
Салпен жүріп өту.

«Денсаулығым керемет, жаттығуга рахмет»

Жаттығу кешені №4

Шеңберде аяқтың ұшымен өкшелеп жүру.
Қол белде, онға, солға бұрылыштар жасау.
Қолдарын екі жаққа жайғызып, «Көбелек» жаттығуын жасату: ұшады, гүлге конады, шырынын сорып, қайта ұшады.
Қолдарымен күбідегі қымызды піскендей әрекеттер жасайды.
Оң және сол қолдарын кезек көтеріп, еседі.
Кілемге жатып, аяқты жогары көтеріп, велосипед тебу.
Аяқ бірге, қолдарын енкейіп аяқ ұшына тигізу, қайта тіктелу.

Жаттығу кешені №5

«Маган қарай жүгіріндер» ойыны. Топтасып бір бағытта жүгіреді.

«Торғайлар болып ұшайық»: жан жаққа жеңіл жүгіреді.

Тәрбиешінің көмегімен шенбер жасап тұрады.

Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, «коянша» секіру.

Тік тұрып қолды алға созу, тік тұрып қолды жоғары созу

«Құстай қанат самғайық» жаттығуы

Тік тұрып, қолды бүйірге қойып, аяқты алшақ етіп тұрып онға және солға иілу.

Аяқтың ұшымен шенбер бойы жеңіл жүру.

Тәрбиешінің артынан жеңіл үйірліп жүгіру

Жаттығу кешені №6

Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқ ұшымен жүру.

Шенбер жасап тұру

Тік тұрып, қолды алға, жоғары, жанға созу, төмен түсіру.

Екі қолды жайып, көбелекке ұксап ұшу, бір орында ақырын айналу, кону.

Коянша секіру, аюша корбандау.

«Толагайдар жем шоқыды» жаттығуы: Отыра қалып саусақтарымен еденді тырсылдату

Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен шенбер бойы жүру

Жаттығу кешені №7

Тәрбиешінің артынан шенбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, бірінің артынан бірі тұру.

Коянша секіру, аюша корбандау, құсса қанат қагу.

Шенбер құрып тұру.

Басымен онға, солға, алға, артқа иілу.

Колдарын алға, жоғары көтеріп, төмен түсіру.

Аяқ алшақ, екі колдарымен бүйірлерін таянып алып онға, солға иілу.

«Денсаулығым керемет, жаттығуга раҳмет!»

Жаттығу кешені №8

«Маган қарай жүріндер» ойыны. Бір бағытта топтасып жүру.

«Торғайлар болып ұшайық»: Әртүрлі бағытта жеңіл жүгіру, қайта жиналу.

Шенбер құрып тұра калу.

«Біздің қолымыз қайда?» жаттығуы: Балалар колдарын артқа жасырып, аяқтарын сәл ашып тұрады. «Колдарың қайда?» деп сұраған кезде, «Міне, біздің қолымыз!» деп көрсетеді.

«Тик-так» жаттыгуы. Сағат тіліндей екі жакқа кезек иілу.

«Күнге қол созамыз».

Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру.

Жаттығу кешені №9

Тәрбиешінің артынан шенбер бойы жай жүру, аяқ ұшымен жүру.

Қолды алға созу, жоғары созу, жанына түсіру.

Сағаттың тіліндей иіліп онға бір, сағаттың тіліндей иіліп солға бір.

Баспен онға, солға, алға, артқа иілу.

«Қарлығаш боп ұшайық»

«Қоянша секірейік»: Бір орында тұрып, екі қолдарын қеуделеріне қойып секіру.

Жай жүру, дем алу.

Жаттығу кешені №10

Психогимнастика: «Күлімдеп амандасайық».

«Саусактар амандасады»: Екі қолдың саусактарын біргінде түйістіру.

Массаж немесе ұқалау:

«Қолымызды жуамыз»: Екі қол бір бірін сипайды.

«Қайырлы күн, көздерім»: Қабақтарын сипайды.

«Оянамыз, көздерім»: Бинокльге карау.

«Қайырлы таң, қолдарым»: Шапалақтау.

«Қайырлы таң, аяқтарым»: Аяқтарын сипау.

«Оянамыз, аяқтарым»: Бір орында жүру.

Жаттығу кешені №11

«Ыскырғыш»: Бірінен соң бірі сапта тұрып бағыт өзгерте жүру.

«Шапалақ»: Бытырап жүгіру.

Қолдарын алға, артқа тербету.

Оңға бұрылып қолды артқа созу, солға бұрлыпы қолды артқа созу.

Тұзу тұрып, аякты алшақ қойып, қолды шынтақта бұгу: «насоспен» дәнгелекке жел үрлегендей қымылдар жасау.

Арқаға жатыш, дене бойымен қолды созу, аяқтарын қеудеге тартып тізеден қолмен шапалақтау, кайта қалыпқа келу.

Бір орында секіру.

Саппен бірінің артынан бірі жай жүріспен жүру, тыныс алу.

Жаттығу кешені №12

Тізбек қатарға тұру. Қолды белде ұстап аяқ ұшымен жүру.

Қолды жанына, жоғары, алға, артқа созу, қалпына келтіру.

Колдарын желкеге айқастыра ұстап, кеудені еңкейту, көтерілу.

Колды алға созып отыру, тұрганда төмен түсіру.

Әкшелерді қосып тұру, отырып тұру.

«Ағаш шабушы» жаттығуы: аяқтары алшак, екі колды түйістіріп балтамен ағаш шапқандай әрекеттер жасау.

Шенбер бойы жай ғана тыныстал жүру.

Жаттығу кешені №13

Тізбекте бір қатармен тұру, жүру, шашырау

Жүру, звеноларға беліну.

Аяқ алшак, екі колды жаңынан көтеріп, керілу.

«Маятник» жаттығуы: Кеудені солға, онға тербелту.

«Ағаш шабушы» жаттығуын қайталау.

Жұптасып қол ұстасып бірінің артынан бірі жүру.

Бір орында немесе жан жаққа шашырап секіру, қайта ортага жиналу.

«Көбелек» атты тыныс алу жаттығуы.

Жаттығу кешені №14

1. Жүру, жұптасып жүргізу, бір қатарға тұрып жүру, аяқтың ұшымен жүріп келе жатып колды жоғары қунге қарай созу.

2. «Кол жаттығуы».

Екі аяқты иық дәнгейіне қою. Оң колды көтеріп түсіру.. Сол колды көтеріп түсіру.

3. «Тербелу» жаттығуы.

Еденге отыру. Аяқтар иық кеңдігінде. Екі колды артқа қойып тербелеміз.

Оң аяқты көтеріп, аяқтың ұшымен түзейміз.. Сол аяқты көтеріп, аяқтың ұшын түзейміз.

4. «Алға еңкею».

Саусақтарды айқастыра ұстап, жерде отыру. Алға иіліп, аяқтың ұшына жету.

5. «Секіру» жаттығуы. Оң және сол аяқпен кезек-кезек секіру.

7. Тыныс алу жаттығуы:

«Гүлдерді үрлейміз»

8. Саусақ жаттығуы:

Кел, кел қыздар келініздер,

Жүннен киіз басайық.

Алты қырдан асайық,

Ақ текемет басайық.

Жаттығу кешені №15

1. "Түсіріп алма"

Қазақша молдас құрып отыру, Доп қолда. Допты жоғары көтеру,

Қолды бүгіп, бастан асыру. Допты жоғары көтеру

2. "Допты бастан асырып ұстай»

Тізерлеп отыру, доп төменде, допты көтермелеп қолды алдыға созу. Қалыпқа келу.

3. «Құлау»

Аяқ иық кеңдігінде, қол доппен төменде.

1. допты алға созып, он аяқпен құлау. 2..Б-Қ -ка келу.

4 .«Еңкею»

Кілемге отыру, аяқ алшак, доп ұстаган қолды бүгіп, кеуде тұсында ұстай.

Алға он(сол) аяқта шалу, қолды түзу ұстай. Қалыпқа келу.

5. «Допты айнала жүгіру»

Түзу тұру, аяқ алшак, доп еденде.

Белгі бойынша допты айналып, жүгіріп, тізерлеп отырып, алақанмен допты бір ұру.

Әр жаққа қайталау.

6. Тыныс алу жаттығуы: «Гүл»

7. Саусақ жаттығуы: «Көбелек»

Көбелек-ау, көбелек,

Әдемісің керемет.

Алақанга қонағой,

Өзінде гүл болағой

Әдіскер:

Ортаңғы «Балдырган» тобы Қазан айы таңғы жаттығу кешені

3 жастағы балаларға арналған тацертеңгілік гимнастика

Бұл жастағы балалардың тілдері дамиды, зейіндері тұрақтанып, есте сақтаулары жетіледі. Алайда олар жеңіл қозып, тез шаршайды. Балалардың қымылы еркін, жеткілікті қалыптаспаган. Балақайлар берілген қымылды дәл орындаі алмайды. Бұл жастағы балалардың дene шынықтыру сабактарына деген жақсы қарым-қатынасын қалыптастыру үшін, тацертеңгі гимнастика ойын формасында өткізіледі: балалар жануарлардың қымылы мен даусына сүйсіне еліктейді, түрлі заттарды бейнелеп көрсетеді (сағат, көбік т.б.) Балаларды жаңа жалпы жетілдіруші жаттығулар ойын кешенімен таныстырады, ересек адам сәйкесінше көркем шығарма, санамақ өкyp, суреттер көрсетуге болады. Тацертеңгілік гимнастика ұзақтығы – 5-10 –15 минут

Жаттығулар кешені 2-3 ойын, еліктеу жаттығуларынан тұрады.

Жаттығулардың қайталануы 4 – 5 рет

Гимнастика жүрумен басталып, жәй жүгірумен алмасады. Қол төмен тұсірулі, жүгіру ұзақтығы 7 – 10 секунд. Кейде жүгіру бір орында тұрып секірумен алмастырылады: балалар қоян, доп сияқты 6-8 рет секіріп, жүрумен алмастырады. Егер кешенге екі жалпы жетілдіруші жаттығу кірсе, онда олар мынадай ретпен беріледі:

- Иық және қол бұлышқ еттеріне арналған
  - Аяққа арналған
- Егер үш жаттығу алынса, онда төмендегідей ретпен беріледі:
- Иық және қол бұлышқ еттеріне арналған
  - Кеудеге арналған
  - Аяққа арналған

Таңғы жаттығу кешені №1

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жүру: Балаларды шеңбер бойынша жайлап жүргүре шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "қүнге" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шеңбер бойымен жүгірініз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қымылдар жасатыңыз.

"Қанат қағу" (Қолға арналған жаттығу)

Бастапқы жағдай: Тұрып, аяқ иық кеңдігінде.

Қимыл: Қолды екі жаққа созып, көбелек сияқты қанат қағу қымылдарын жасау. Қолды алдымен жоғары-төмен қозғалту, содан кейін шеңбер бойынша айналдыру. (10-12 рет қайталау)

Таңғы жаттығу кешені №2

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жүру: Балаларды шеңбер бойынша жайлап жүргүре шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "қүнге" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шеңбер бойымен жүгірініз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қымылдар жасатыңыз.

"Тұлпардың шабысын қайтала" (Жоғарғы денеге арналған жаттығу)

Бастапқы жағдай: Тұрып, аяқ иық кеңдігінде

Қимыл: Қолдарды белге қойып, денені онға және солға бұру. "Тұлпар" шауып келе жатқандай, қимылдарды сенімді және ширажасау. (10 рет әр жаққа)

Таңғы жаттығу кешені №3

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жүру: Балаларды шенбер бойынша жайлап жүргуге шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнгे" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шенбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қимылдар жасатыңыз.

"Ағашқа қол жеткізу" (Созылу жаттығуы)

Бастапқы жағдай: Тұрыш, аяқ иық көндігінде

Қимыл: Қолды жоғары созып, ағаштың бұтағына қол жеткізуге тырысып, алдымен он жаққа, содан соң сол жаққа еңкею. Балалардан "ең биік бұтақты" ұстауды сұраныз. (10 рет әр жаққа)

Таңғы жаттығу кешені №4

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жүру: Балаларды шенбер бойынша жайлап жүргуге шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнгे" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шенбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қимылдар жасатыңыз.

"Қара жорға" (Тізе және аяқтарға арналған жаттығу)

Бастапқы жағдай: Тұрыш, аяқ иық көндігінде.

Қимыл: Қолды белге қойып, бір тізені кезекпен жоғары көтеріп, шапшаң түрде қимыл жасау. Бұл жаттығуды "Қара жорға" биінің қаралайым қимылдарымен үйлестіруге болады. (8-10 рет әр аяқпен)

Таңғы жаттығу кешені №5

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жүру: Балаларды шенбер бойынша жайлап жүргуге шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнгे" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шенбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қимылдар жасатыңыз.

"Құстар секілді үшамыз" (Іші жаттығулары)

Бастапқы жағдай: Тұрыш, аяқ иық көндігінде.

Қимыл: Қолдарды екі жаққа созып, алдыға еңкейіп, аяқтың үштарына дейін жеткізуге тырысу. Еңкейген сайын, "құс" секілді қанат қағып, кайта тұру. (8-10 рет)

Жаттығу кешені: 6

Секірулер (2-3 минут) – бала өз орнында женіл секіріп ойнауы керек.

- **Қол шапалактау (2 минут)** – орындарында тұрыш, жоғары және төмен қол шапалактау.
- **Шенбер жасау (2 минут)** – бала қолдарын жайып, денесін шенбер жасап айналдырады.
- **Орындарынан жоғары секіру (10 рет).**

Жаттығу кешені: №7

Жүру және тоқтау ойыны (5 минут) – бала бөлменің ішінде жүреді, "Тоқта!" деген сигналды естігендеге тоқтайды.

- **Аюша еңбектеу (2 минут)** – бала еденде төрт аяқтап аюша еңбектейді.
- **Допты домалату (5 минут)** – допты алға-артқа домалатып ойнау.

Жаттығу кешені: №8

Қолдарын жоғары көтеріп созылу (2 минут) – бала биікке жетуге тырысып, қолдарын жоғары созады.

- **Қабыргамен жүру (5 минут)** – қабыргага жақын жүріп, қолмен тірек етіп жүру.

- Қоянпа секіру (3 минут) – екі аяқпен жерден жоғары секіру.

Жаттығу кешені: №9

- Қолдармен иықтарға тигізу (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, иығына тигізеді.
- Аяқпен жорғалау (5 минут) – аяқтарын алдыға тартып, жерде жорғалап жұру.
- Жеңіл секірулер (3 минут) – бала өз орнында жеңіл секіре алады.

Жаттығу кешені: №10

- Би (5 минут) – балаға ұнайтын әуенде қосып, еркін би қымылдарын жасау.
- Кемпірқосақ жасау (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, үлкен доға жасап, кемпірқосақ бейнесін жасайды.
- Допты жоғары лақтыру (3 минут) – бала допты жоғары лақтырып, ұстап алады.

Таңғы жаттығу кешені №11

"Ағаш болып тұру" (Икемділік пен тепе-тендікті дамыту)

Қозғалыс түрі: Балалар екі қолдарын жоғары көтеріп, ағаш секілді созылады.

Жаттығу барысы: Балалар "Ағаш" деген команда бойынша аяқтарын сәл алшақ қойып, қолдарын жоғары көтеріп, ағаш болып тұрады. Мұғалім оларға: «Жел соғып тұр!» деп айтқанда, балалар ағаш секілді онға-солға тербеледі.

Қайталуа: 5-6 рет.

Таңғы жаттығу кешені №12

"Құстар ұшып жұр" (Кол бұлшықеттерін дамыту)

Қозғалыс түрі: Балалар қанаттарын жайған құстар секілді қолдарын екі жаққа созып, ұшады.

Жаттығу барысы: Мұғалім "Құстар ұшып жұр!" деп айтқанда, балалар қанаттарын жайып, бөлменің ішінде жайлап жүгіріп, құстар секілді қалықтайды.

Қайталуа: 3-4 рет, 20-30 секундтан.

Таңғы жаттығу кешені №13

"Допты лақтыру" (Кол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру)

Қозғалыс түрі: Балалар еденге отырған қалыпта екі қолдарымен алдына орналасқан допты көтеріп, жоғары қарай лақтырып қайтадан ұстайды.

Жаттығу барысы: Мұғалім оларға: «Допты жоғары лақтырыңдар!» деп айтқанда, балалар допты көтеріп, лақтырып, қайтадан қолдарымен ұстап алады.

Қайталуа: 5-7 рет

Таңғы жаттығу кешені №14

"Аюдыш жүрісі" (Арқа мен аяқ бұлшықеттерін дамыту)

Қозғалыс түрі: Балалар қолдары мен аяқтарын еденге тигізіп, аю секілді еңбектейді.

Жаттығу барысы: Мұғалім "Аю болып жүріндер!" деп айтқанда, балалар төрт тағандап еңбектеп, бөлме ішінде қозгалады.

Қайталуа: 2-3 айналым бөлме ішінде.

Таңғы жаттығу кешені №15

"Жайқалған ғұлдер" (Дене икемділігі мен тыныс алу жаттығулары)

Қозғалыс түрі: Балалар ғұл секілді төмен еңкейіп, қайта көтеріледі.

Жаттығу барысы: Педагог "Гұлдер жайқалып өсіп жатыр" дегенде, балалар аяқтарын сәл алшақ қойып, еңкейіп, бірте-бірте жоғары көтеріліп, қолдарын жоғары созады. Олар терең дем алады, содан кейін қолдарын түсіріп, демді шығарады.

Қайталуа: 5-6 рет

Таңғы жаттығу кешені №16

"Секіргіш қояндар" (Қарқынды қозғалыс)

Қозғалыс түрі: Балалар қоян секілді секіреді.

Жаттығу барысы: Педагог «Қояндар секіреді!» деп айтқанда, балалар секіріп, қоян секілді жылдам қозгалады.

Қайталау: 5-7 рет.

Таңғы жаттығу кешені №17

«Тартыламыз» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында

Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру.

Қайталауы: 4 рет

2. «Иілеміз» ойыны:

Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде

Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу, тіктелу

Қайталауы: 4-5 рет

Таңғы жаттығу кешені №18

«Күн» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында, бос, түсірулі.

Орындалуы: қолды жоғары көтеру, тартылу, қолды түсіру.

Қайталауы: 4 рет.

2. «Тук-тук» ойыны:

Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде

Орындалуы: алға иілу, алақандарымен тізелерін соғу.

Қайталауы: 4-5 рет.

3. «Жасырынбақ» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол төменде

Орындалуы: жүрелеп отыру – «балалар тығылды», алақандарды тізеге қою.

Қайталауы: 4-5 рет

Таңғы жаттығу кешені №19

. «Құстар» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында, бос, түсірулі.

Орындалуы: Қолдарды екі жаққа созу, сермеу, түсіру.

Қайталауы: 4 рет

2. «Құстар су ішеді» ойыны:

Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде

Орындалуы: алға енкею, қолды артқа жіберу, тіктелу.

Қайталауы: 4-5 рет

3. «Секең-секең секір» ойыны:

Б.к.: еркін

Орындалуы: бір орында секіру

Қайталауы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру.

Таңғы жаттығу кешені №16

1. «Шапалақта» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында, бос, түсірулі.

Орындалуы: Қолды алға созу, шапалактау, түсіру.

Қайталауы: 4 рет

2. «Сарымсак» ойыны:

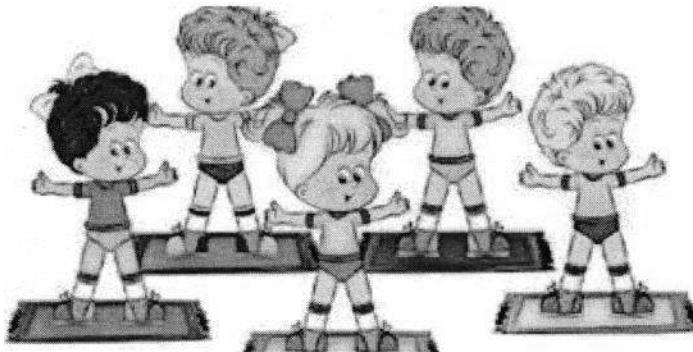
Б.қ.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде
Орындалуы: алға еңкею, қолды екі жаққа созу, тіктелу.
Қайталауды: 4-5 рет

3. «Серіппелер» ойыны:

Б.қ.: еркін
Орындалуы: бір орында жеңіл жартылай отырып тұру
Қайталауды: 6-8 рет, жүрумен алмастыру

Әдіскер:

Ортаңғы «Балдырган» тобы қараша

Таңғы жаттығу кешені №1

«Күнге Жет»

Мақсаты: Балалардың дене икемділігін және созылу қабілетін арттыру.

Өткізу тәсілі: Балалар тік тұрып, қолдарын жоғары созады. «Күнге қол жеткізу» сияқты ойын түрінде балаларды саусақтарының ұшына дейін созылып тұруға ынталандырады. Бұл жаттығу арқаны, қолды және аяқ бұлышық еттерін дамытуға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №2

«Аю сияқты жүр»

Мақсаты: Аяқ бұлышық еттерін нығайту және қымыл координациясын дамыту.

Өткізу тәсілі: Балалар «аю сияқты» төрт аяқтап енкейіп жүреді. Олардың тізелері жерге тимеуі керек. Бұл қозғалыс балалардың аяқ бұлышық еттерін және тепе-тендігін жаттықтырады.

Таңғы жаттығу кешені №3

«Құстар сияқты ұшу»

Мақсаты: Қол және иық бұлышық еттерін дамыту, қанат қымылдарын орындауға үйрету.

Өткізу тәсілі: Балалар қолдарын екі жаққа жайып, «құс» сияқты жеңіл секіріп, қолдарын қанатша сермейді. Бұл жаттығу балаларға жеңіл қозғалыстарды орындауга және иықтарын бос ұстауға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №4

«Секірмелі бақа»

Мақсаты: Баланың аяқ бұлышық еттерін нығайту және секіру қабілетін дамыту.

Өткізу тәсілі: Балалар тізелерін бүгіп, «бақа» сияқты секіреді. Әр секірген сайын олар алға ұмтылып, жаттығуды бірнеше рет қайталайды. Бұл жаттығу аяқ пен бел бұлышық еттерін нығайтады.

Таңғы жаттығу кешені №5

«Тенізде жұзу»

Мақсаты: Қол бұлышық еттерін және жалпы дене координациясын дамыту.

Өткізу тәсілі: Балалар еденге жатып, қолдары мен аяқтарын көтеріп, жұзу қымылдарын жасайды. Бұл жаттығу арқаны, иық және аяқ бұлышық еттерін нығайтуға көмектеседі.

Жаттығу кешені: 6

«Зырылдауық»

Мақсаты: Тепе-тәндік пен дene бақылауын дамыту.

Өткізу тәсілі: Балалар бір орындарында қолдарын екі жаққа созып, айналады. Айналғаннан кейін олар түзу тұруға және тепе-тәндікті сақтауга тырысады.

Жаттығу кешені: №7

«Коян сияқты секіру»

Мақсаты: Секіру қымылдарын және аяқ бұлшық еттерін дамыту.

Өткізу тәсілі: Балалар бірге қосылып секіреді, «коян сияқты» кіші секірістермен алға жылжиды. Бұл жаттығу аяқтың иілгіштігі мен координациясын жақсартады.

Жаттығу кешені: №8

«Жаңбыр жауып тұр»

Мақсаты: Баланың қол, иық және бел бұлшық еттерін икемділігін арттыру.

Өткізу тәсілі: Балалар алақандарымен «жаңбыр жауғандай» женіл қымылдар жасайды, еденге еңкейіп, алақандарымен еденді женіл соғады.

Жаттығу кешені: №9

«Поезд»

Мақсаты: Баланың аяқ пен қол координациясын дамыту, жалпы қозғалыс белсенділігін арттыру.

Өткізу тәсілі: Балалар бір-бірінің белінен ұстап, тізбектеліп, «поезд» сияқты қозғалады. Қозғалысты басқару үшін тәрбиеші әртүрлі бағытта жүріп, пойыздың бағытын өзгертеді. Балаларға бұрылып, қадамдарын реттеуге көмектесед

Жаттығу кешені: №10

«Кішкентай роботтар»

Мақсаты: Баланың моторикасын және қозғалыс дәлдігін жақсарту.

Өткізу тәсілі: Балалар «кіші робот» ретінде қолдары мен аяқтарын бұрыштармен бұғіп, қатаң қозғалыс жасайды. Әр қозғалыс нақты және баяу болуы тиіс, бұл жаттығу арқылы олар денелерін жақсырақ сезінуді үйренеді.

Таңғы жаттығу кешені №11

«Мысық пен тышқап»

Мақсаты: Ептілік пен жылдамдықты дамыту.

Өткізу тәсілі: Балалардан біреуі «мысық», ал қалғандары «тышқап» рөлін алады. Мысық тышқандарды ұстап алуға тырысады, ал тышқандар мысықтан қашады. Бұл ойынды шенбер ішінде ойнаған жөн, қауіпсіз әрі ойын қарқынды болады.

Таңғы жаттығу кешені №12

«Көпірден өту»

Мақсаты: Тепе-тендікті сактауды үйрету, аяқ пен дене бұлшық еттерін дамыту.

Өткізу тәсілі: Балаларға еденге жайылған арқан немесе сызық бойымен жүріп өту ұсынылады. Олар тепе-тендікті сактал, тұра жүріп өтуге тырысады. Бұл ойын балалардың дене бақылауын дамытуға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №13

«Жемістерді жинау»

Мақсаты: Шапшандық пен назар аудару қабілетін дамыту.

Өткізу тәсілі: Еденде түрлі түсті доптар немесе ойыншықтар «жемістер» ретінде шашылып жатады. Балалар оларды белгілі бір түске немесе түріне сәйкес жинап алады. Бұл ойын арқылы балалар тұс пен пішінді тануды үйреніп, назар аудару қабілетін дамытады.

Таңғы жаттығу кешені №14

«Жұмсақ доп»

Мақсаты: Нысанага бағыттауды және моториканы дамыту.

Өткізу тәсілі: Балаларға жұмсақ доптар беріледі, олар «қар» ретінде болады. Балалар өздерінің «қарларын» белгілі бір қашықтықтағы нысанага лақтырады. Бұл жаттығу балалардың көз мөлшерін және дәлдік қабілеттерін дамытуға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №15

«Тасбакалар»

Мақсаты: Денені бақылауды және тепе-тендікті нығайту.

Өткізу тәсілі: Балалар еденге жатып, қолдарын басы астына қойып, баяу еңбектеп қозғалады. Олар «тасбакалар» сияқты жүріп, ақырын, бірақ тұрақты қозғалады. Бұл жаттығу арқылы балалар денелерін сезінуді және тыныс алууды бақылауды үйренеді.

Таңғы жаттығу кешені №16

«Жел мен ағаштар»

Мақсаты: Қимыл-қозғалыс икемділігін, тыныс алу жаттығуларын дамыту.

Өткізу тәсілі: Балалар «ағаштар» рөлін ойнап, қолдарын жоғары кетереді. Тәрбиеші «жел соқты» дегенде балалар екі жакқа ырғалып, баяу «тербеледі». Жаттығу арқылы балалар денелерін сезінуді және тыныс алууды бақылауды үйренеді.

Таңғы жаттығу кешені №17

«Санырауқұлактар териу»

Мақсаты: Жылдамдықты және еңкеюді игеру қабілетін дамыту.

Өткізу тәсілі: Еденде түрлі-түсті ойыншықтар (санырауқұлак ретінде) қойылады. Балалар оларды тезірек жинап, корзинаға салады. Бұл ойын балалардың шапшандық пен ептілігін дамытады.

Таңғы жаттығу кешені №18

«Жұмсақ қардан өту»

Мақсаты: Тепе-тендікті сактау, денені бақылау.

Откізу тәсілі: Еденге төсөлген жастықтар немесе жұмсақ маталар үстімен жүріп өту қажет. Балалар тепе-тендікті сақтап, ақырын басып өтеді. Бұл ойын координацияны дамытады.

Таңғы жаттығу кешені №19

«Ұшты-ұшты»

Максаты: Зейін мен ептілікті дамыту.

Откізу тәсілі: Тәрбиеші әртүрлі сөздер айтып, «ұшты» дейді. Егер шын мәнінде ұшатын зат болса (мысалы, құс), балалар қолдарын көтереді. Бұл ойын арқылы балалардың зейіні артады.

Таңғы жаттығу кешені №20

«Өзеннен секіріп өту»

Максаты: Аяқтың ілгіштігін және секіру қабілетін дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар еденге қойылған таспалар немесе сзықтарды «өзен» деп елестетіп, олардың үстінен секіріп өтеді. Бұл секіру жаттығуы аяқ пен дене бұлышық еттерін нығайтады.

Әдіскер:

